

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom i petkom u 8:15

Proroštvo i apokaliptika

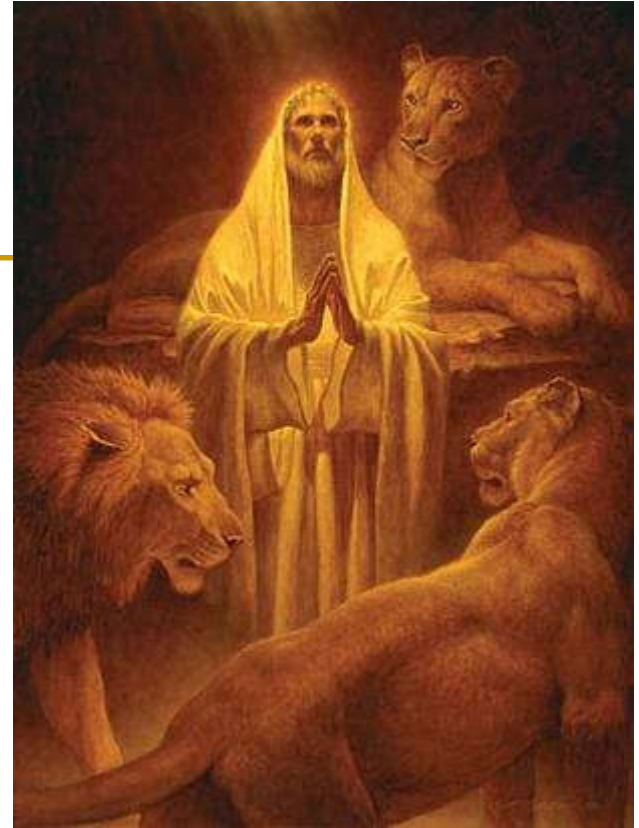
prorok – נביא *nabî'* [navi]

Sveto pismo;

B. Lujić, *Starozavjetni proroci*

amdg.ffdi.hr → nastava

Daniel – prorok mudrac

**uspješan mladić na stranom dvoru:
motiv Josipa Egipatskog
u HB:
“Spisi”**

Osobita knjiga

- trojezična
 - hebrejski:
 - dolazak u Babilon (c1)
+ završna proroštva (c8-12)
 - aramejski: velika viđenja c2-7
 - grčki: molitve (c3), izvještaji c13s
 - = Dodaci u LXX
- bliska Makabejcima
 - Dn **9,27**; 11,31; 12,11 usp. 1 Mak 1,54
 - “grozota pustoši” – Zeusov kip u Hramu
- Daniel – babilonski velikaš Baltazar i poglavar mudraca (2,48)

Produženo izgnanstvo

- Koji je prorok Danielu važan u Dn **9,2**
- “Riječ Jahvina Jeremiji” (9,2)
 - veliko produženje progonstva (9,24)
 - 70 godina (Jr 25,11s; 29,10) postaje
 - 70 “*sedmica*” (70x7) godina (Dn 9,24)
- Tko je tumač Danielu (Dn **8,16**; 9,21)?
 - Gabriel
- Za kojih kraljeva Daniel u izgnanstvu (**1,21**; **6,1**)?
 - i za Kirove vladavine (1,21; 6,29; 10,1; Kir = *povratak*)
 - ne samo do 1. (1,21), nego i do 3. godine (10,1)
 - i pod Darijem (c6; 9,1; 11,1):
 - Darije: *izgradnja hrama*
- velika pokornička molitva 9,4-19
 - kao u Neh 9 i Bar 1-3

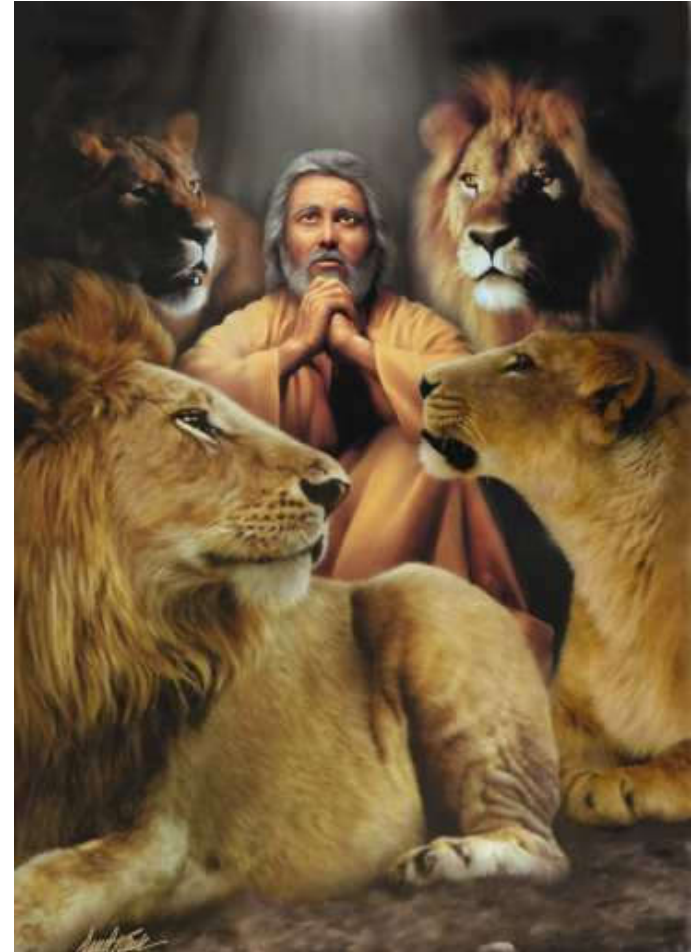
Važna proroštva

- Tko dolazi u Dn 7,13?
- jedan kao sin čovječji (7,13)
 - O čemu proroštvo u 12,2?
- uskrsnuće i
- konačan sud (12,2) – *Apokaliptika*
 - Redovito ljudsko iskustvo u 12,2:
 - Buđenje od sna
 - Elementi iz stvaranja u 12,3:
 - “Zvijezde” (v3) – A.
 - “Vječnost” (v2s)
 - Osobno obećanje u 12,13:
 - Mirovati, potom ustati
- Pristup proroštvu u 12,4:
 - držati u tajnosti (v4) – A.
 - veliko viđenje u 12,5s – koliko osoba?
 - Trojica (usp. Post 18,1s)

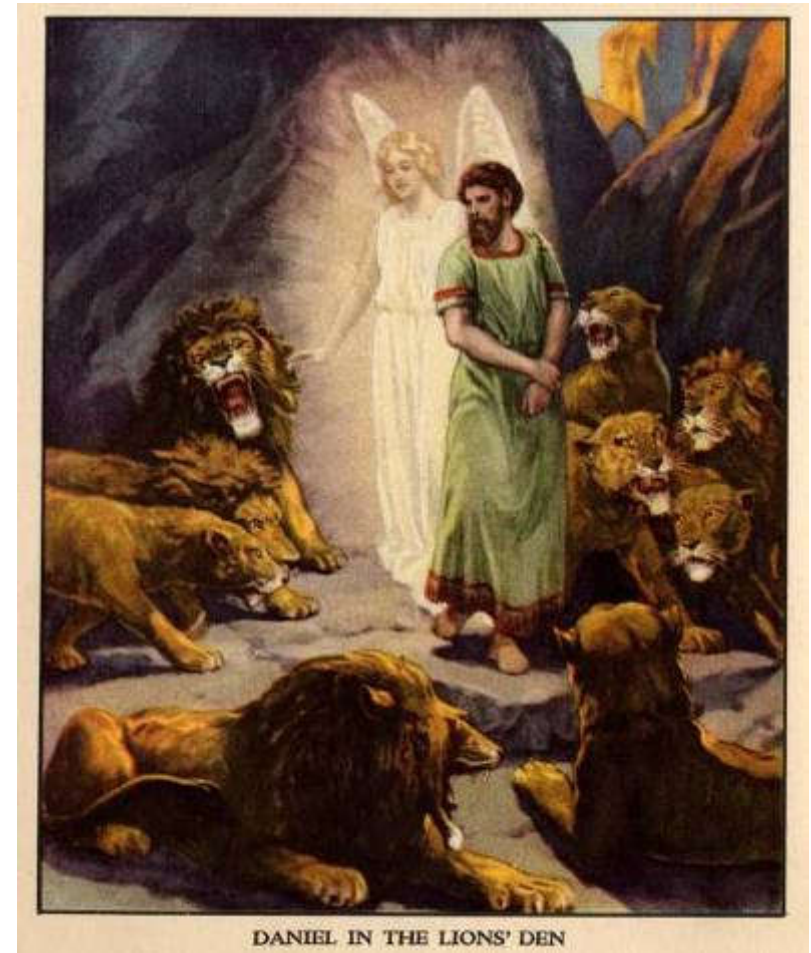
Daniel u lavljoj jami

- **Glavari: *jama* (6,8.13.17s.25)**
 - Usp. Post 37,24; 40,15
 - Spletka, optužba 120 + 2 (6,8):
 - Molba samo kralju
- **Daniel u molitvi (10)**
- **Kralj 1,1s.7.10...**
- **Darije (obnova Hrama)**
- **Prijatelj Danielov (4.15.19)**
 - Nad svim kraljevstvom (4)
 - Žalost, spasiti (15)
 - Ne spava (19)

Spašen prorok

- NZ-motiv u Dn 6,18:
- **Kamen na otvoru (18)**
 - Čudesan spas u v23?
- **Anđeo zaustavio lava (23)**
 - Sudbina tužitelja (25):
- **Tužitelji pogubljeni (25)**
- **Darije i Bog (17.21.27):**
 - Bog neka te spasi (17)
 - Je li te Bog spasio (21)
 - pismo svim narodima (26):
 - Živi Bog, dovijeka (27)
 - Spasio Daniela (28)

Uspjeh pravednikove molitve

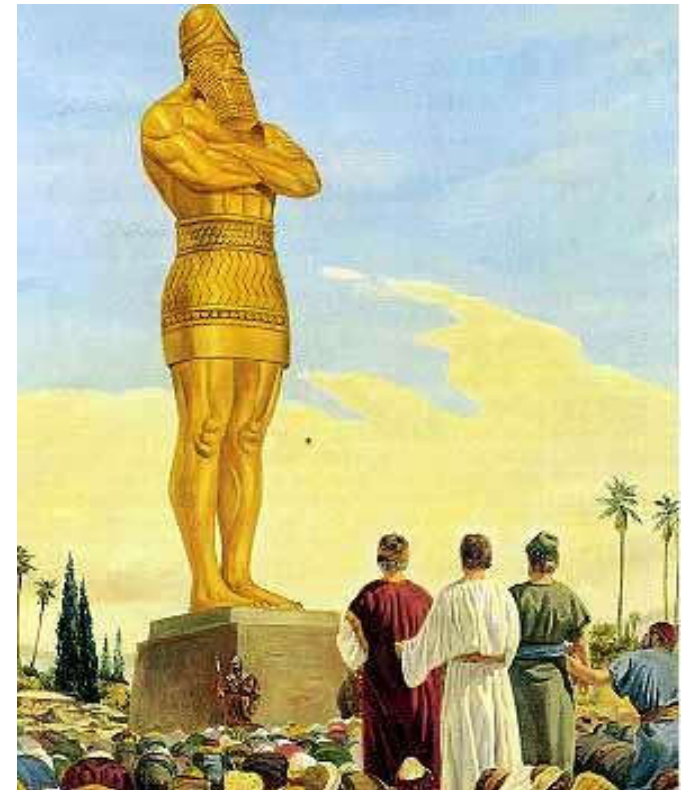

Azarjina molitva (Dn 3,25-45)

Deuterokanonski tekst: grčki

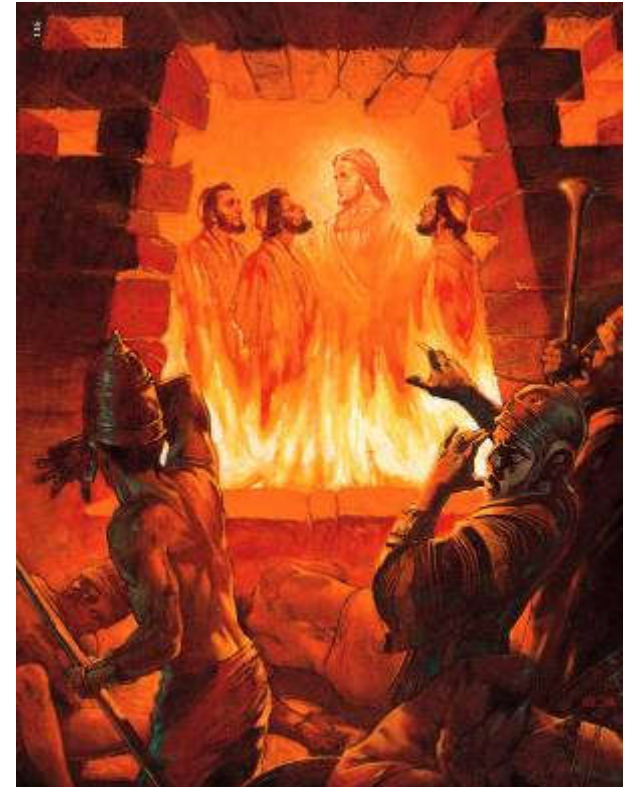
Azarja moli (Dn 3,25-45)

- **Užarena peć**
 - (usp. 1 Kr 8,51; Jr 11,4 “Egipat”)
 - Ne samo poetska fikcija
- **Mladići u Dn 2,49?**
- **Upravitelji Babilonije**
 - Usred nevolje, prvo (3,26):
εὐλογητός
- **“Blagoslovljen budi!”**
 - Realan pogled na neprijatelje (v32)
- **Predani *odmetnicima* (v32)**
 - Nabukodonozor: “najgori kralj” (v32)
 - U kontekstu: protivnik Božji (usp. Iz 14,12 – svjetlonoša)

Odvažan teološki uvid

- ❑ Uzroci nevolje u v29:
- griješili smo (v29) usp. 28.37
 - ❑ Zbog naših grijeha (v28.37)
 - ❑ *Odmetnuli se* (v29)
- – apostazija = odmetnici (v32)
 - ❑ Svrha Božjih zapovijedi prema v30?
- da nam bude dobro
- – nismo čuvali
 - ❑ Izvor nevolje u v31?
- Ti si ovo poslao (v31)
- Tvoji sudovi istiniti (v27)

Junak od početka

- ❑ Azarja u 1,11:
- **Obdržava Zakon (1,11)**
- **U molitvi *posrednik***
 - ❑ Narod u v33.44:
 - ❑ sluge Božji (δοῦλοι)
- **Temelji molitve (v36.43):**
 - ❑ Božje obećanje u v36?
 - ❑ potomstvo kao zvijezde i pijesak (v36)
 - Dijalog
- Izravna molba, tek na kraju:
- “Izbavi nas, kao nekoć” (v43)
 - Povijest spasenja

Veliki plodovi

- Rezultati u Dn 3,49s; 52-90; 95 (v28)
- **Anđeo, rosa (49s)**
- **Pohvala stvorova (52-90)**
- **Kralj priznaje Božji autoritet (95/28)**
 - Ključna teološka molba u 3,45?
- **Oni koji nam zlo čine (44)**
- **neka spoznaju da si ti Gospodin (45)**
 - → Molite za progonitelje (Mt 5,44)
- **Krajnja odanost u 3,40?**
 - Nema hrama (38)
 - Kao paljenica neka bude naša žrtva (40)

